

השבת

של רבי נחמן מברסלב

פרשת
בא

עלון
שצייג

לאזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

עכשיו מחמת עצם האור הגדול מאד, על כן צריכין לסלק דעתו לגמרי ולידע שאינו יודע כלל, שזהו בחינת הצמצום של חכמה ותאה, שעל ידי זה דייקא זוכין להשיג השכל העליון של השגות אלקות.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: **לחם עני**, שמזכיר את העני שנתענו במצרים, וגם שעונין עליו דברים הרבה; כי עיקר התגלות הדעת וההארה של פסח שבא עלינו מלמעלה, שהוא בחינת התחלת התשובה, הוא רק בשביל זה, כדי שעל ידי זה יזכור עצמו כל אחד את הענוי שנתענה נפשו בגלות התאוות של מצרים שהוא הסטרא אחרא, ועל ידי זה יענה דברים הרבה לה' יתברך ויצעוק בקול גדול לה' יתברך, עד שירחמהו ויקרבהו לעבודתו יתברך.

סיפור

(מספר שיחות הר"ן - אות ק"ט)

פעם אחת, היה נכדו ז"ל, מוטל על ערש מחולי הפאקין (אבעבועות שחורות) רחמנא לצלן; והיה [רבינו הקדוש] קובל לפני מאד, שיש לו צער גדול מזה מאד. וספר לי אז, ואמר שיש דרכי ה' שאי אפשר להבינם.

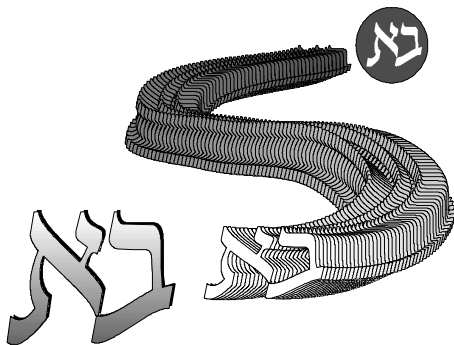
כי איתא שאצל האר"י ז"ל, נסתלק בן אחד; ואמר, שנסתלק בשביל הסוד שגלה לתלמידו רבי חיים ויטאל ז"ל. והלא באמת האר"י היה מוכרח לגלות לו, כי רבי חיים ויטאל הפציר בו מאד; וכשהפציר בו, היה מוכרח לגלות לו, כי אמר שלא בא לעולם כי אם לתקן נשמתו של רבי חיים ויטאל ז"ל. נמצא שהיה מוכרח מן השמים לגלות לו הסוד, ואף על פי כן נענש על ידי זה, כנזכר לעיל. וזהו דרכי ה', שאי אפשר להבין בשכל בשום אופן.

והמובן מדבריו לענין עצמו, שכל צערו ויסורין וצער בניו שיחיו, הכל הוא רק מחמת שעוסק עמנו לקרבנו לה' יתברך, ואף על פי שהוא מוכרח לזה, כי בודאי ה' יתברך רוצה בזה, כי הוא יתברך חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח, ואף על פי כן היה לו יסורים קשים גדולים מאד על ידי זה, כי הוא דרכי ה' כנזכר לעיל.

והיה הולך ומספר לפני צערו הגדול שיש לו מזה שנכדו חולה, כנזכר לעיל, ואמר שהוא

מכל שכן כשהאדם צריך לברוח מן השאול תחתיות ומתחתיו, ומיסורי עולם לחיי עולם איך הוא צריך לברוח למהר להמלט על נפשו, ולא יביט לאחוריו כלל, כי אינו יכול להתמהמה, וגם צידה ופרנסה לא יעשה לו, ויבטח בה' וישען באלקיו כי לא יעזבוהו.

גם אינו יכול להתעורר ולבוא לתשובה שלימה, כי אם כשישליך כל החכמות ממנו, כי אם ירצה אז לחשוב שום חכמה ועצה ותחבולה הן חכמות חיצוניות, או כיוצא בזה חכמות העולם וטרדות הפרנסה בודאי לא יועיל לו שום התעוררות בעולם, כי עיקר ההתגלות אלקות והתעוררות הגדול שבא אליו מלמעלה לא היה אלא כדי **שיראה מרחוק אור גדול**, כדי שישתוקק נפשו לברוח מתאוותיו והבליו, ויתחזק

בא

יותר באמונה על ידי רבוי ועצם האור שהוא רואה מרחוק, אבל עצם האור אי אפשר לו לקבלו.

ועל כן צריך אז להתחזק ביותר בהאמונה הקדושה ולמהר ולרוץ בכח גדול, לברוח ממה שצריך לברוח בחפזון גדול.

וזה בחינת מצה, שנאפית בחפזון גדול. ועל כן נקראת המצה לחם עני, אף על פי שמצה היא בחינת מוחין גדולים, כידוע בכונות; אך באמת שניהם אחד, כי תרוויהו איתנהו בה (השתיים יש בה), כי מחמת עצם גדולת האור המלושב ומרומו באכילת מצה של פסת, שהוא אור גדול מאד עד שאין לנו בו שום תפיסה כלל ואי אפשר להשיגו כלל, והאור לא בא מלמעלה אלא כדי לחזק ולהחיות את האמונה, שעל ידי שרואים אור גדול מלמעלה, אף על פי שאי אפשר להשיגו כלל, אף על פי כן נעשין חזקים יותר באמונה; ועל כן נקראת המצה לחם עני, בחינת: **אין עני אלא מן הדעת**, כי דייקא

וגם צדה לא עשו להם ...

[לקוטי הלכות - הוצאה ו', נ"א]

בחינת פסח ויציאת מצרים, ישנה בכל אדם ובכל זמן, כי כל אחד ואחד כל זמן שהוא משוקע בתאוות והבלי עולם הזה, זה בחינת גלות מצרים כידוע. ויש אנשים שהם משוקעים מאד בטומאת מצרים, בגלולי החטאים והעוונות, רחמנא לצלן, ומחמת שהוא משוקע בתאוותיו מאד מאד, על כן אי אפשר להוציאו משם בשום תוכחה ומוסר, כי כבר נתקשר בשטותים וחטאים שלו כל כך, עד שאי אפשר להוציאו משם בשום פנים, אם ירצו לדבר לו תורה ומוסר לפי מדרגתו.

אבל ה' יתברך חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח, ועל כן הוא יתברך ברחמיו שולח לו לפעמים התנוצצות גדול והתעוררות גדול בלבו שישב לה' יתברך, שזהו בחינת כרוזא דלעלא (כרוז עליון), כידוע. וצריך האדם שיחוס על נפשו, ותכף כשבא עליו התעוררות לתשובה, תכף ומיד ימהר להמלט על נפשו ואל יסתכל לאחוריו כלל, בבחינת מהר המלט על נפשך אל תביט אחריך, כי מחמת שהוא משוקע בשטותים ותאוות ובלבולים כל כך, על כן תכף כשמתחיל לחשוב איך ומה ובאיזה אופן יברח מתאוותיו ובאיזה דרך יזכה לתשובה וכו', אזי בודאי יחזור וישב לאגלתו, חס ושלום, מחמת שהוא משוקע בזה ביותר ומבולבל מאד מאד.

על כן בתחילת התעוררות התשובה צריך לברוח מיד **שמתעורר**, ואל יביט לאחוריו כלל - יהיה איך שיהיה - יחוס על נפשו ויברח בחפזון ממה שהוא צריך לברוח.

וזה בחינת פסח, שאז היה יציאת מצרים, שאז נתגלה אור רב מלמעלה; ואז תכף יצאו ישראל בחפזון גדול ולא יכלו להתמהמה, כי היו נשאים שקועים שם, חס ושלום, כמובא. וגם **אסור לו אז להתחיל לחשוב על פרנסה**; אם כן מהיכן יתפרנס? רק יבטח בה' וישליך עליו יהבו והוא יכלכלהו. וזה בחינת: **וגם צדה לא עשו להם**, שכשצריכין לברוח ממה שצריכין לברוח, מפח יוקשים, אז אסור לחשוב כלל על פרנסה וצידה, כי בודאי כשנופלים על האדם רוצחים וגזלנים או חיות רעות, והוא ממחר לנוס ולברוח מהם, בודאי אינו חושב אז מהיכן יתפרנס וכיוצא.

אחדות האין סוף וטובו, היינו שזכו כולם שיהיה נפתח להם אור האין סוף בחינת רצוא ושוב, עד שזכו כל אחד לדעת אמתי, שיתנוצץ במוחו אחדות האין סוף; עד שעל ידי זה, ידעו כולם כי ה' הוא האלקים.

וכל המארעות כולם לטובה, בחינת **בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר**, שזה בחינת עולם הבא.

עצות

(לקוטי עצות - מחלוקת ומריבה, ט')

מוכיחי הדור, שהולכים ומוכיחים הדור כדי להחזירם למוטב, הם ממתיקין הדינים ומרבים שלום בעולם, והם עושים שלום בין ישראל לאביהם שבשמים. אבל כשחש ושלומו, הרע של הדור גובר עד שמקלקל את התוכחה והמוסר, על-ידי-זה נתקלקל שלום העולם, ועל-ידי-זה נעשה גרוש ומחלוקות בעולם.

תפילה

(לקוטי תפילות א', תפילה כ"ב)

ותתן לי כח להכניע ולשבר ולבטל כל מיני אמונות כוזבות מן העולם, וכלם ישובו לאמונתך הקדושה. ואזכה על-ידי האמונה השלמה לקבל מוסר ותוכחה ממוכיחי אמת, ויוכנסו דבריהם בלבנו באמת, ונזכה לשוב על-ידי-זה בתשובה שלמה אליך באמת.

ותקבץ נחיי ישראל, ותבטל ברחמיך הרבים כל מיני גרוש ומחלוקת מן העולם, שלא יגרשו עמך בית ישראל ממקומם לעולם, וכל אותן שכבר נתגרשו ונדחו ממקומם, מעמך בית ישראל בכלל ובפרט, כולם תחזירם ותשיבם למקומם בשלום, ותשים שלום בעולם ותבטל כל מיני מחלוקת מן העולם.

חיי מוהר"ן

(חיי מוהר"ן - מעלת תורתו... אות שפ"א, שפ"ד)

● אמר [רבינו הקדוש] אם היה הבעל שם טוב שומע תורתו, היה אצלו גם כן חידוש. אם היה רבי שמעון בר יוחאי שומע תורתו, היה גם כן חידוש גם אז.

● אמר [רבינו הקדוש]: **לא מבעיא דיבור שאינו יוצא מפי בלי התחדשות, אלא אפילו הבל אינו יוצא מפי בלא התחדשות.**

אין מקום לנוס מהפגעים ומכל החסרונות, כי אם לה' יתברך, אל התורה ואל התפלה. חזק בני וחזק, כי עדיין ה' עמך וחושב על תיקונך ובודאי לא יעזוב אותך, ותהיה רגיל מאד בספרי רבינו, וזכר צדיק לברכה... והסיבובים הנוראים שסיבב עמנו בעל הרחמים, שהאיר עינינו ופתח לבינו להשתוקק ולכסוף ולהתגעגע להצדיק האמת.

עיקר שלימות התיקון על ידי הצדיק האמת, שיכול לירד לשורש נפשנו לעמקי עמקים, ולקבץ הטוב מכל הרחוקים מאד ולהעלותם אל הקדושה העליונה.

אכילה

(מספר אוצר הידאה - אכילה - ב', ד')

❖ על-ידי צדקה לצדיקים אמתיים ולעניים הגונים, על-ידי-זה נעשין גרים, ועל-ידי-זה נתתן פגם האכילה, ועל-ידי-זה נשלם השכל וזוכה לראות אור הצדיק, ועל-ידי-זה זוכה לקבל ממנו יראה ואהבה.

❖ כשאדם מרגיש איזה רעבון שמתגבר עליו תאוות אכילה, ידע שיש לו שונאים; בכך צריך לשדד ולשבר הבהמיות שלו המתאוה לאכול, כי עיקר הרעבון הוא לבהמיות, ועל-ידי-זה ינצל מהשונאים.

צדיק

(מספר אוצר הידאה - צדיק - קע"ב)

בכל דור ודור, על ידי הצדיק האמת ומעט אנשיו שנתעוררין על ידו בתשובה, עד שמתוודין ודוי דברים לפניו, על ידי זה הם נכללין באין סוף, עד שמאיר ומתנוצץ בדעתו מה שמאיר.

כי התנוצצות אור האין סוף שמאיר בדעת איש הישראלי הזוכה להתקרב לצדיק האמת, זה בחינת **נודע בשערים בעלה**, כל חד כפום מה דמשער בלביה. ואי אפשר לדבר בזה כלל.

ועל ידי הצדיק הגדול הזה ואנשיו, נמשך האור לכל ישראל, שזכו כולם לדעת

אחינו בית ישראל

תרמו נא, בעין יפה,

להפצת התורה של

רבי נחמן מברסלב

תזכו למצות

בכל סניפי הדואר,

חשבון 89-2255-7

רוצה שהוא בעצמו יהיה חולה בעד התינוק הנ"ל, ואמר שהוא מרגיש כל גניחות התינוק (שקורין קרעכצין) בלבו וכו'. אחר כך, אמר: **אך זאת יחשב לי לטובה שגם כשאדם אחר יש לו חולה בתוך ביתו ומביא לי פדיון או מבקש להתפלל עליו, יש לי גם כן צער כזה ממש, ככל הנזכר לעיל. גם כשאחד מאנשינו שהיה מקורב מתרחק עצמו, חס ושלום, יש לי צער כזה ממש בלבי, ככל הנזכר לעיל.**

וספר אז מאחד שנתרחק באותן הימים, ואמר שיש לו ממנו כל צער הנ"ל. שוב שמעתי מאיש אחד מאנשיו, ששמע גם כן מרבינו ז"ל, ענין זה בעת שנסתלק אצלו בנו הקטן שלמה אפרים ז"ל, שאמר שיש לו יסורים בשבילנו: **הלא האר"י ז"ל, לא גילה כי אם סוד אחד היה לו עונש, מכל שכן שאני גליתי לכם כל כך סודות רבות כאלה.**

מכתב

(מספר א"י הנחל ב' - מכתב ר"ג)

מאליך תבין גודל הצער שיהיה לי מזה, אף על פי כן החייתי את עצמי מאד בראותי...

עד עכשיו, הייתי מצפה לביאתך, אך בודאי הכל לטובה, אם אף שמונעים מדברים שבקדושה - וגם אפשר שאינו מתגבר כראוי כנגד המניעות - אף על פי כן, חלילה לך אחי מליפול בדעתך מחמת זה, כי דרכי ה' נשגבים מאד מאד.

וכבר, הודיע לנו הצדיק בפירוש שאפילו כשאין מוציאים מכח אל הפועל מה שחפצים איזה דבר שבקדושה, אף על פי כן הרצון בעצמו טוב מאד והלוואי שנאחז בזה, שיהיה הרצון על כל פנים חזק מאד לה' יתברך ותורתו, כאשר כבר דיברנו בזה הרבה. ותהילה לאל, רצונך טוב וחזק מאד ברחמיך להתקרב להצדיק וללכת בדרכי עצותיו.

הגופים רחוקים והנפשות קרובים, ואנחנו קשורים יחד בשורש נפשנו בהצדיק האמת, וזה כל תקוותינו לנצח.

120 אלים